

14.08.2023

Asia/17

§ 486

Aiesopimus Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän parantamisesta ja Hakamäentien muuttamisesta kaduksi

HEL 2023-006313 T 08 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esteellisyyden syy: puolueettomuuden vaarantuminen muusta erityisestä syystä (hallintolaki 28.1 § 7 kohta)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Aiesopimusluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän parantamista sekä Hakamäentien lakkauttamista ja muuttamista kaduksi koskevan aiesopimusluonnoksen liitteen 1 mukaisesti.

Kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan allekirjoittamaan aiesopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä tarkennuksia ja korjauksia.

Esittelijän perustelut

Aiesopimuksen taustaa

Turunväylän ja Huopalahdentien liittymässä on käynnistymässä tiesuunnitelman laadinta. Tiesuunnitelma on käytännössä aina tarpeen, kun tehdään muutoksia maantiealueella. Tiesuunnitelma hyväksytään vain asemakaavan mukaisena, joten niiden välillä ei voi olla ristiriitoja. Kaupunkiympäristölautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle Huopalahdentien asemakaavaehdotuksen nro 12764 hyväksymistä ja tämä kaava on valmisteltu kaupunginhallituksen käsittelyyn esiteltäväksi kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi (D:nro HEL 2020-013669). Liittymäalueen asemakaava on tärkeä osa Läntistä bulevardikaupunkia. Huopalahdentielle suunnitellaan Länsi-Helsingin raitiotietä, jonka yleisuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.1.2021. Liittymäalueen toteutus on välttämätöntä myös raitiotien toteuttamiseksi.

Koska valtio ei ole tiesuunnitelman laatimisessa tilaajana, on tarpeen laatia suunnittelusopimus Helsingin kaupungin ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (Uudenmaan ELY-keskus) kanssa. Tämä on normaali etenemistapa kaupunkiympäristössä tehtävissä suunnittelukohteissa. Uudenmaan ELY-keskus ja Väylävirasto ovat kuitenkin asettaneet ehdoksi suunnittelusopimuksen laatimiselle sen, että samassa yhteydessä sovitaan aikataulusta Hakamäentien muuttamiseksi kaduksi.

Kaupunkiympäristön toimiala on käynyt Uudenmaan ELY-keskuksen ja Väyläviraston kanssa neuvottelut, joissa päädyttiin laatimaan aiesopimus. Aiesopimuksella mahdollistetaan Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän alueen tiesuunnittelun ja kaavoituksen eteneminen seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen eli MAL-sopimuksen mukaisesti, ja samalla sovitaan periaatteista, toimintatavasta ja aikataulusta koskien Hakamäentien lakkauttamista maantienä ja muuttamisesta kaduksi.

Aiesopimuksen sisältö

Turunväylän liittymän suunnittelusta ja Hakamäentien kaduksi muuttamisen aikataulusta sovitaan tällä aiesopimuksella, sillä ne kuuluvat hallinnollisesti yhteen, ja osapuolet haluavat edistää niihin liittyviä toimenpiteitä samanaikaisesti. Sopimuksen tarkoitus on kuvata osapuolten yhteistä tahtotilaa prosessista, jolla kytkentä tehdään. Kaupungin välitön kehittämistarve kohdistuu Turunväylän ja Huopalahdentien alueelle, jossa Länsi-Helsingin raitiotien toteutumisen aikataulu riippuu Turunväylän tiesuunnittelun aikataulusta. Hakamäentiestä Väylävirasto on lausunut jo Helsingin yleiskaavan 2016 yhteydessä näkemyksensä, että se tulisi siirtää mahdollisimman pian osaksi katuverkkoa.

Hakamäentien osalta nykyisen maantien alueelle laaditaan asemakaava, jossa liikennealue muutetaan kaavateknisesti katualueeksi ottamat-

ta kantaa muuhun maankäyttöön. Asemakaavan laadinta käynnistyy vuonna 2023. Pidemmällä aikavälillä Hakamäentien ympäristössä tullaan laatimaan asemakaavoja katualueen ympärille sijoittuvasta maankäytöstä yleiskaavan kantakaupunki- tai liike- ja palvelukeskusta -merkintöjen alueilla. Näiden asemakaavojen laatiminen ja tulevalle katualueelle tehtävien ratkaisujen suunnittelu ei tulevassa tilanteessa olisi riippuvainen Uudenmaan ELY-keskuksen ohjauksesta. Kaupungin kannalta tämä tekee suunnittelusta suoraviivaisempaa.

Kaupunki allekirjoittaa Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän tiesuunnitelmaa koskevan suunnittelusopimuksen välittömästi aiesopimuksen allekirjoituksen jälkeen. Tie- ja rakennussuunnitelmien jälkeen tehtävää toteutussopimusta Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän alueella ei kuitenkaan allekirjoiteta ennen kuin asemakaavasta, jolla Hakamäentien muutetaan kaduksi, on saatu valtuuston hyväksymispäätös.

Asemakaavassa kaduksi osoitettu maantie muuttuu kadunpitopäätöksellä kaduksi. Maantie lakkaa, kun kadunpitopäätös on tehty. Kaupunki tekee Hakamäentietä koskevan kadunpitopäätöksen viivytyksettä Hakamäentien asemakaavan tultua lainvoimaiseksi.

Hakamäentien nykytila ja mennyt kehitys

Hakamäentie on Hämeenlinnanväylän ja Mäkelänkadun välissä oleva valtion maantie. Verkollisesti Hakamäentie on kuulunut aikaisemmin suunnitelmiin, joiden mukaan Turunväylän ja Lahdenväylän välillä on maantie (nk. Pasilanväylä). Suunnitelmiin sisältyi kaksi uutta tunneliyhteyttä: Turunväylän ja Hakamäentien yhdistävä nk. Korppaan tunneli sekä Hakamäentien ja Lahdenväylän yhdistävä tunneli. Hakamäentien parantaminen toteutettiin ensimmäisenä vaiheena tätä laajempaa suunnitelmaa, ja sen parantaminen valmistui vuonna 2009. Tätä ennen Hakamäentie oli kaupungin katu.

Tilanne tulevaisuuden suunnitelmissa ja intresseissä on kuitenkin muuttunut. Valtiolla ei nykyisin ole maantieverkollista intressiä Turunväylän ja Lahdenväylän yhdistämiseen Helsingin kantakaupungin alueella. Hakamäentie on siten jäänyt yksittäisenä maantienä osaksi maankäyttöä ja paikallista liikennettä palvelevaa liikenneverkkoa. Uudenmaan ELY-keskuksen laatimassa Helsingin seudun tieverkon luokitus ja palvelutasotavoitteet 2040 -työssä Hakamäentie on luokiteltu kaupunkimaisena kehitettäväksi seudullisesti merkittäväksi tie- tai katu-jaksoksi.

Helsingin yleiskaavassa 2016 Hakamäentie on merkitty valtakunnallisesti/seudullisesti tärkeäksi tieksi tai kaduksi eritasoliittymineen. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa 2021 poistettiin Helsingin yleis-

kaavan 2016 Hakamäentien itäiset tunnelivaraukset, joten nykyisissä yleiskaavoissa ei ole enää varausta liikennetunnelille Hakamäentieltä Lahdenväylälle. Korppaan tunneli sisältyy edelleen maanalaiseen yleiskaavaan.

Aiesopimuksen vaikutukset

Aiesopimuksella varmistetaan se, että Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän tiesuunnitelma voidaan laatia tarkempien toteutussuunnitelmien laatimiseksi. Nämä ovat edellytyksiä sille, että alueelle voidaan toteuttaa Läntisen bulevardikaupungin maankäyttö ja Länsi-Helsingin raitiotie. Hakamäentien osalta tulevaisuuden maankäytön suunnittelu yleiskaavan rakentamisalueille on suoraviivaisempaa, kun liikennealue muuttuu kokonaisuudessaan katualueeksi. Maankäyttöhyödyt toteutuvat myöhempien asemakaavojen laatimisen yhteydessä.

Hakamäentien muuttaminen kaduksi tarkoittaa arviolta 1,1 milj. euroa suurempia katujen ylläpidon kustannuksia vuodessa. Arvio sisältää oletuksen ylläpidon kustannustason noususta 3 prosenttia vuodessa. Hakamäentien alueelle sijoittuu useita siltoja, yksi ajoneuvoliikenteen tunneli ja muita taitorakenteita. Taitorakenteiden kunnossapidon kustannuksiksi on arvioitu 450 000 euroa/vuosi, katu- ja viherosien ylläpitokustannuksiksi 465 000 euroa/vuosi, tunnelitekniikkaan ja tunnelin tutkimuureihin 50 000–100 000 euroa/vuosi. Kustannukset tulisivat osaksi kaupunkiympäristön toimialan käyttömenoja siitä hetkestä alkaen, kun kadunpitopäätös on tehty. Kadunpitopäätös tehdään heti, kun Hakamäentien asemakaava on saanut lainvoiman.

Kaupunki vastaa Hakamäentien asemakaavan muuttamisen kustannuksista. Asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään valtiolta kaupungille siirtyvistä rakenteista ja järjestelmistä selvitykset. Selvitysten yhteydessä tehdään rakenteille ja järjestelmille sopivat tarkastukset. Nykyisiin rakenteisiin ja teknisiin järjestelmiin liittyvät tiedot Uudenmaan ELY-keskus ja Väylävirasto toimittavat omalla kustannuksellaan. Taitorakenteisiin liittyvien yleistarkastusten teettämisen kustannukset jaetaan Helsingin kaupungin ja Uudenmaan ELY-keskuksen välillä suhteessa 50/50. Mikäli rakenteissa tai teknisissä järjestelmissä on välitömiä korjaustarpeita, korjaukset tehdään erikseen sovittavalla tavalla.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Aiesopimuksen hyväksymisestä tulee näin ollen päättää kaupunginhallituksessa. Samalla kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan allekirjoittamaan aiesopimuksen.

14.08.2023

Asia/17

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Aiesopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus
Väylävirasto

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 13.06.2023 § 356

HEL 2023-006313 T 08 00 01

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän parantamista sekä Hakamäentien lakkauttamista ja muuttamista kaduksi koskevan aiesopimuksen ja että kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan allekirjoittamaan aiesopimuksen.

Käsittely

13.06.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Heikki Palomäki. Asian tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI93 2001 1800 2050 59

Alv.nro

FI02012566

14.08.2023

Asia/17

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI93 2001 1800 2050 59

Alv.nro

FI02012566